

CK.0000049136

Dalai Lama

Đạo kỳ nguyên mới

NGUYỄN
C LIỆU

Đạo
kỳ nguyên mới

Dalai Lama

Lê Tuyên dịch

Lê Gia hiệu đính

Đạo
kỳ nguyên mới

NHÀ XUẤT BẢN ĐỒNG HAI

Dịch theo nguyên tác tiếng Anh: **ETHICS FOR NEW MILLENNIUM**

Bản quyền Việt ngữ Đông Nam Books năm giữ. Được chuyển nhượng theo hợp đồng năm 2010. Mọi hình thức in hoặc sao chép phải được sự đồng ý của Cty Sách Đông Nam.

Lời tựa

Xa quê hương khi mới được mười sáu tuổi, tôi đã phải đối mặt với nhiều khó khăn trong suốt đời mình. Khi tôi nghĩ về những việc này, tôi nhận thấy chúng thật khó có thể chịu được. Đó không những là những việc không thể tránh khỏi, mà còn là những khó khăn khó có thể tìm ra được giải pháp ổn thỏa. Tuy nhiên, xét ở góc độ sự hòa bình tinh tại trong tâm hồn và sự khỏe mạnh nơi thể xác tôi, tôi có thể khẳng định tôi đã đương đầu với những khó khăn đó một cách hợp lý. Kết quả là, tôi có thể vượt qua được nghịch cảnh bằng tất cả mọi khả năng của mình – tinh thần, thể xác và tâm hồn. Nếu tôi không cố gắng hết sức mình thì có lẽ mọi việc đã khác. Nếu tôi để mình luôn bị đè nặng bởi những lo âu và tuyệt vọng thì sức khỏe của tôi đã bị nguy hại. Tôi cũng đã cố gắng kiềm chế hành vi của mình.

Tôi nhận thấy, nhìn chung, những ai tham gia các hành vi đạo đức tích cực sẽ sống một đời sống hạnh phúc và hài lòng hơn so với những ai thờ ơ với vấn đề đạo đức sống. Điều này càng củng cố thêm niềm tin của

tôi rằng, nếu chúng ta có thể thay đổi suy nghĩ và tình cảm của mình đồng thời chỉnh đốn lại thái độ cư xử của mình thì không những chúng ta có thể học được cách đối mặt với đau khổ dễ dàng hơn mà chúng ta còn có thể ngăn ngừa được nhiều bất hạnh có thể xảy ra.

Tôi sẽ cố gắng diễn đạt trong cuốn sách này những gì tôi muốn nói qua từ ngữ “nhân cách đạo đức tích cực”. Khi thực hiện việc này, tôi biết rằng tôi sẽ gặp nhiều khó khăn trong việc khái quát toàn bộ vấn đề hoặc mô tả chính xác phẩm hạnh và nhân cách là gì. Chỉ trong một vài trường hợp thì vấn đề trở nên cụ thể rõ ràng. Cùng một hành vi có thể được xem là phẩm hạnh tích cực trong một vài hoàn cảnh nhưng đồng thời cũng có thể được xem là phẩm hạnh tiêu cực trong một vài hoàn cảnh khác. Đồng thời, chúng ta cần phải có sự nhất trí về việc nhận định những gì cấu thành nhân cách đạo đức tích cực và những gì cấu thành nhân cách đạo đức tiêu cực, về việc xác định đâu là điều đúng đắn và đâu là điều sai lầm, về việc đâu là những hành vi xứng đáng được biểu dương và đâu là những hành vi không xứng đáng. Trước đây, sự ngưỡng mộ mà người ta dành cho tín ngưỡng có nghĩa là: sự rèn luyện phẩm hạnh được duy trì bám sát lấy một tín ngưỡng nào đó. Nhưng đến nay thì điều này không còn đúng nữa. Thế nên, chúng ta phải khám phá một phương thức mới trong việc thiết lập các nguyên tắc lý luận cơ bản.

Bạn đọc không nên nghĩ rằng tôi, trong vai trò là Dalai Lama, sẽ có được một giải pháp đặc biệt nào đó

cho vấn đề này. Tất cả những gì được trình bày trong sách này đều đã được đề cập đến trước đây. Thực ra, tôi nghĩ rằng những quan tâm và những ý kiến được trình bày ở đây luôn được chia sẻ đồng cảm bởi những ai nghĩ về và cố gắng tìm ra những giải pháp cho những khó khăn rắc rối và những đau khổ mà nhân loại đang phải đối mặt.

Tuy nhiên, độc giả cũng nên nhớ rằng những hiểu biết cơ bản của tôi được đặt trên nền tảng là các bài kinh kệ và mang nét đặc trưng của Phật giáo. Kể từ khi tôi còn trẻ, lĩnh vực nghiên cứu chính thức của tôi đã là các triết lý Phật giáo. Đặc biệt, tôi cũng đã nghiên cứu các tác phẩm của các triết gia theo truyền thống Geluk. Vì là một người có niềm tin vững chắc vào thuyết đa nguyên, tôi cũng đã nghiên cứu về những tác phẩm kinh điển của các truyền thống Phật giáo khác. Nhưng, xét về một góc cạnh nào đó, tôi nhận thấy rằng mình hơi thiên về lối suy nghĩ theo xu thế hiện đại một chút. Dù vậy, đây vẫn không phải là một cuốn sách nói về tín ngưỡng, cũng không phải là một cuốn sách nói về Phật giáo. Mục tiêu của tôi là nhằm tìm kiếm một hướng tiếp cận với các phẩm hạnh chung của toàn nhân loại chứ không phải là nhằm trình bày các phương châm tín ngưỡng.

Vì lý do này, việc tạo ra một tác phẩm nhằm trình bày trước công chúng không phải là không gặp những khó khăn thử thách, cuốn sách này là kết quả của quá trình nỗ lực hợp tác chung sức của cả nhóm. Một vấn đề

ĐẠO – kỷ nguyên mới

khó khăn là thật khó có thể sử dụng ngôn ngữ hiện đại nhằm diễn tả được hoàn toàn ý nghĩa sâu xa của những thuật ngữ Tây Tạng. Cuốn sách này hoàn toàn không phải là một luận văn triết lý, thế nên tôi cố gắng giải thích mọi vấn đề một cách cặn kẽ nhằm giúp mọi độc giả có thể hiểu được ở mức độ rõ ràng nhất. Nhưng để làm được điều đó trong khi cố gắng diễn đạt cụ thể cho những độc giả có ngôn ngữ và truyền thống văn hóa khá khác biệt so với ngôn ngữ và truyền thống văn hóa của tôi có những lúc ý nghĩa của các thuật ngữ tiếng Tây Tạng có thể bị đánh mất hoặc có thể quý độc giả sẽ hiểu sai lầm đi đôi chút. Tôi tin rằng quá trình hiệu đính cẩn thận đã giảm thiểu được những sai lầm này. Tôi hy vọng rằng trong lần tái bản thì cuốn sách này sẽ được hoàn chỉnh hơn.

— Dharamsala, tháng Hai, 1999

Nội dung

Lời tựa	5
I Nền tảng của phẩm hạnh	11
<i>Chương 1</i> Xã hội hiện đại và nhu cầu tìm kiếm niềm hạnh phúc của nhân loại	11
<i>Chương 2</i> Không thần thông, không huyền bí	30
<i>Chương 3</i> Căn nguyên phụ thuộc và bản chất của thực tại	47
<i>Chương 4</i> Xác định mục tiêu	61
<i>Chương 5</i> Xúc cảm tốt cùng	80
II Phẩm hạnh và từng cá nhân	97
<i>Chương 6</i> Kềm chế	97
<i>Chương 7</i> Đức hạnh	122
<i>Chương 8</i> Tử bi	144
<i>Chương 9</i> Phẩm hạnh và đau khổ	154
III Phẩm hạnh và xã hội	164
<i>Chương 10</i> Trách nhiệm toàn cầu	164
<i>Chương 11</i> Quyết tâm	174
<i>Chương 12</i> Phẩm hạnh trong xã hội	181
<i>Chương 13</i> Nền hòa bình và sự giải trừ quân bị	202
<i>Chương 14</i> Vai trò của tín ngưỡng trong xã hội hiện đại	212
<i>Chương 15</i> Lời kêu gọi	225

